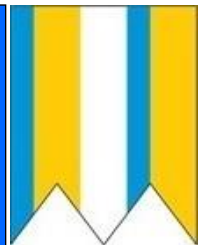

Ozveny SEDLÍC

Občasník obce Sedlice

I. ČÍSLO

NEPREDAJNÉ

Marec 2018

Milí spoluobčania – Sedličania

Prednedávnom sa skončil rok 2017 a pred sebou máme ďalší kalendárny rok. O tom, ako sme prežili ten predchádzajúci a čo všetko sa udialo v našej obci, sa podrobne dočítate v tomto čísle občasnika. A nebolo toho málo. Uskutočnilo sa množstvo rôznych podujatí a zrealizovalo sa viacero investičných aktivít, ktoré sa vás všetkých dotkli priamo alebo aspoň čiastočne. Ako by mal vyzeráť tento rok, sme si spolu s poslancami obecného zastupiteľstva a zamestnancami obecného úradu predbežne naplánovali, no čo nám tento rok prinesie v skutočnosti, to sa naplánovať nedá. Najmä to nepredvídané. V tomto kalendárnom roku pripravujeme jednu s posledných etáp opráv zostávajúcich častí miestnych komunikácií, čo nám zaberie nielen veľa času v príprave a samotnej realizácii, ale aj najviac finančných prostriedkov určených na rozvoj obce. Okrem týchto prác je potrebné neustále pracovať na opravách a údržbe os-

tatného majetku vrátane materskej a základnej školy, ktorý sa neustále opotrebuje. Čo sa týka spoločenských a kultúrnych podujatí v našej obci, máme taktiež vytýčené jednotlivé pravidelné aj nepravidelné akcie pre rôzne vekové skupiny. Určite aj každý z vás má veľa plánov, ktoré by chcel v tomto roku zrealizovať, či už sú to osobné aktivity, ktoré chcete prežiť so svojimi najbližšími, alebo aj aktivity na skrášľovaní svojich domov, bytov, záhrad, záhradiek a možno aj verejných priestranstiev, ktoré sú naše spoločné a ktoré využívame. Je potešujúce, že aj naša obec sa postupne skrášľuje, a to aj vďaka väčšine z vás. Som veľmi rád, že sa mnohí aktívne zapájate do podujatí organizovaných v našej obci, ako aj pri zveľaďovaní a úprave svojho okolia a v neposlednom rade aj pri ochrane životného prostredia. Tým všetkým za ich ochotu a čas ďakujem, a nech nám aj v tomto roku budú veľkým príkladom a inšpiráciou. Verím, že rok 2018 bude pre vás všetkých plný pozitívnych správ a úspechov.

Imrich Krajňák – starosta obce Sedlice

Prehľad podujatí a udalostí v obci, november 2016 – december 2017

Rok 2016

Rekonštrukcia NN vedenia, od 2. novembra. Spoločnosť VSD, a. s., uskutočnila rekonštrukciu nízkonapäťového vedenia na Vyšnom konci a v centre obce. Osádzanie nových stĺpov pracovníci vykonali 2. až 5. novembra. Od 7. do 14. novembra prebiehalo inštalovanie nových rozvodov NN, 11. novembra osadenie trafostanice. Práce v ďalších dňoch pokračovali inštalovaním domových prípojok a likvidáciou pôvodných rozvodov NN a stĺpov.

Relikvia sv. sestry Faustíny, 12. november. Po trojdňovej duchovnej obnove, ktorá sa začala 10. novembra a ktorou sprevádzali dp. Marek Hospodár a dp. Miroslav Marcin, farár Jozef Kandráč pri slávnostnej sv. omši uviedol relikviu sv. sestry Faustíny Kowalskej. Relikviu osobne prevzal v poľskom Krakove a zveril ju k uctievaniu veriacim farnosti.

Šedľická tancovačka, 19. november. Členky Klubu žien pripravili toto kultúrne podujatie po druhýkrát, avšak záujem oň bol v porovnaní s predchádzajúcim ročníkom výrazne nižší, čo organizátorky prekvapilo, najmä keď ohlasy na vlnajúcu tancovačku boli vynikajúce. Pripomenúť hodno opäť aj charitatívny rámec akcie.

Vzdanie sa mandátu poslanca OZ, 25. november. Na 12. zasadnutí obecného zastupiteľstva oznámili svoje rozhodnutie vzdať sa mandátu z osobných dôvodov poslankyňa Iveta Kotuličová a Mária Chomjaková. Na decembrovom zasadnutí sa mandátu poslancov náhradníkov ujali Milan Chomjak a Gabriel Kotulič.

Sviatok sv. Mikuláša, 4. december. Medzi prvé zo stálych decembrových podujatí, ktoré obec pripravuje, patrí mikulášsky večer. Podobne ako v predchádzajúcom, aj v tom roku si deti najprv pozreli vystúpenie divadla Badros, ktoré inscenovalo rozprávku o húseničkách. Potom už Mikuláš rozdal očakávané darčeky.

Adventné stretnutie seniorov, 11. december. Ďalšie podujatie bolo určené seniorom. Pozvaní dôchodcovia si počas slávnostného posedenia v spoločenskej sále obecného úradu vypočuli kultúrny program folkloristov a domov si odniesli malú pozornosť.

Dobrá novina, 25. december. Koledníci opäť navštívili rodiny vo farnosti, aby im oznámili dobrú novinu, posolstvo o narodení Ježiša. Zo sedlickej farnosti vďaka ľuďom, ktorí koledníkov prijali, pribudlo na spoločný slovenský účet určený na rozvojové projekty 565 €.

Turnaj v minifutbale, 28. december. Turnaj, ktorý sa uskutočnil v telocvični základnej školy po dvojročnej prestávke, zorganizovali Pavol Tlumač, Ivan Mitrik a Marek Fedor. Futbalisti z mikroregiónu Čierna hora vytvorili sedem miešaných družstiev, vyhrali hráči súťažiaci za Sedlice.

Benefičné vianočné vystúpenie, 30. december. V interpretácii folkloristov na sklonku roka znovu zazneli obľúbené vianočné koledy, ktoré predniesli v sprievode Ľudovej hudby Gajdošovcov.

Rok 2017

Prevzatie ocenenia za nástenku, 9. január. Ocenenie za najlepšiu nástenku s tematikou drog si v Bratislave prevzali žiaci 7. ročníka, čím reprezentovali školu i obec. Táto celoslovenská súťaž, do ktorej bolo prihlásených 270 škôl, mala za cieľ vytvárať u žiakov aktívny protidrogový postoj.

Výročná členská schôdza DHZ, 14. január. Pravidelné zhodnotenie činnosti dobrovoľných hasičov bolo spojené s voľbou nového predsedu. Členovia zboru si spomedzi nominantov zvolili Martina Fiľakovského. Martin takpovediac prevzal štafetu po svojom otcovi Pavlovi, ktorý hasičom predsedal od roku 1987, teda celých 30 rokov, za čo mu patrí veľké poďakovanie i uznanie.

Uvítanie detí do života, 29. január. Obec prvýkrát uvítala do života štyri deti v máji 2007. Počas desiatich rokov, ktoré odvtedy prešli, uskutočnila toto podujatie 16-krát a uvítala spolu 84 detí vrátane naposledy uvítaných šiestich.

Starostovský ples, 18. február. Príležitosť a zároveň milú povinnosť pripraviť ples starostov z Mikroregionu Čierna hora dostali v tom roku obce Sedlice a Suchá Dolina. Na reprezentačné kultúrne podujatie prijalo pozvanie 9 starostov a vyše 100 hostí.

Nahrávanie nového CD, 17. až 19. február. Prvá časť obsahuje vianočné koledy, druhá je zameraná na folklórne piesne a nechýba ani bonus. Hudobný nosič folkloristi uviedli koncom roka, na Štefanskej zábave.

Týždeň slovenských knižníc, 13. až 17. marec. V týchto dňoch sa opäť uskutočnilo podujatie, ktorého mottom je *Knižnice pre všetkých*. V našej knižnici týždeň prebehol už takrečeno štandardne, a to s možnosťou bezplatného zápisu pre nových čitateľov knižnice a s možnosťou vrátenia dlhodobo vypožičaných kníh bez sankčného poplatku.

Generálna oprava zastávky, 22. až 24. marec. Firma NEREZ TIM urobila v dňoch 22. až 24. marca náter konštrukcie zastávky SAD (pri ZŠ) vrátane zábradlia. Obec má v pláne rekonštruovať ešte zastávku pri poľnohospodárskom družstve, čím zavŕši ich renovácie.

Premietanie dokumentov, 21. a 22. apríl. Poslanci obecného zastupiteľstva z iniciatívy Ing. Miloša Timka pripravili v súvislosti s Dňom Zeme premietanie dvoch dokumentov s environmentálnou tematikou. Sledovanie oboch dokumentov sprevádzala, bohužiaľ, mizivá účasť divákov.

Zber papiera, 29. apríl. Zber papiera spojený s výmenou za toaletný papier využilo už menej ľudí, a to aj preto, že jeho výmena prebieha každý štvrtý rok a v obci pribúdol počet nádob určených na triedený zber papiera. Záujem o zber spojený s výmenou však naďalej pretrváva najmä vďaka motivačnému aspektu, v tomto duchu prebehol aj zber 1. júla, 1. septembra a potom aj 2. decembra.

Procesia s Fatimskou Pannou Máriou, 13. máj. Súčasťou (popoludňajšej) slávnostnej svätej omše pri príležitosti slávania storočnice mariánskych zjavení v Lurdoch bola procesia po obci so sochou Fatimskej Panny Márie. Sprievod farníkov s účasťou prvoprijímajúcich detí a za asistencie členov FS Sedličan prešiel od kostola po Bajerovskej ulici a späť.

Deň matiek, 14. máj. Obľúbené, svojím charakterom ďakovné podujatie bolo znovu zložené z dvoch častí. Najprv sa v kinosále predstavilo Tulčické ochotnícke divadlo s hrou *Mozol'ovci*, potom nasledovalo posedenie v spoločenskej sále.

Hasičská súťaž Plameň, 26. máj. V areáli školy sa konalo okresné kolo žiackej hasičskej hry Plameň. Do hry sa zapojilo 13 družstiev mladých hasičov, ktorí súťažili v štafete na 400 m

a v požiarom útoku. Naše dievčatá i chlapci sa umiestnili zhodne na druhých miestach. Okrem iných boli ocenení aj najmladší súťažiaci, teda Šimon Kováč (7) z Radatic a Miriam Husáková (8) zo Sedlic.

Deň rodiny, 28. máj. Charitatívna udalosť s podtitulom *Aby deti otca mali, aby mali mamu* si už medzi rodinami našla svoju priazeň, a to určite aj vďaka pestrému programu, do ktorého organizátorky z Klubu žien zaradili športové hry, tvorivú dielňu, nafukovací hrad, mobilné planetárium a vystúpenie sokoliarov.

Stavanie mája, 4. jún. V tomto na Slovensku rozšírenom zvyku sa spája ľudová a kresťanská tradícia. Ľudový ráz tejto zvyklosti vychodí zo stavania stužkami ozdobených májov na začiatku mesiaca, zvyčajne v noci na prvého mája. V Sedliciach prevláda kresťanský ráz, vychádzajúci z Turíc, preto sa stáva, že postavenie mája je možné aj v júni.

Schválenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, 9. jún. Na 15. zasadnutí obecné zastupiteľstvo schválilo Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce – základný dokument riadenia samosprávy, ktorého úlohou je v novom programovacom období, do roku 2021, určiť prioritné smerovanie rozvoja obce vo všetkých strategických oblastiach. Dokument v spolupráci s obcou spracovala externá firma W-Ecopower, s. r. o., Prešov.

Oprava oplotení pri Jednote, od 12. júna. Z funkčno-estetického dôvodu pristúpilo družstvo Jednota z podnetu obce k renovácii oplotení svojej budovy v centre obce pred obecným úradom. Montéri opravili betónový základ oplotení a znovuosadené plechové dielce povrchovo upravili farebným náterom. Práce ukončili v polovici júla. V réžii obce potom nasledovala výstavba stanovišťa na kontajnery so separovaným odpadom (konštrukciu zhotovila a inštalovala firma NEREZ TIM).

Spustenie kamerového systému, 20. jún. Obec Sedlice oficiálne spustila kamerový systém (celkovo 12 kamier), ktorý má monitorovať verejné priestranstvá a tak prispieť k zníženiu kriminality a inej protispoločenskej činnosti. Obec na tento projekt získala od Ministerstva vnútra SR dotáciu 6 900 eur a z vlastných prostriedkov vynaložila 20 % z celkovej sumy 8 490 eur.

Záverečný koncert, 26. jún. Na záver jubilejného 10. roka fungovania sedlickej umeleckej školy sa v rámci tradičného koncornočného koncertu, ktorý sa tentoraz konal v priestoroch základnej školy, predstavilo dovedna 18 žiakov, z celkového počtu 22. Koncert sa nekonal v kultúrnom dome, ako to bolo v ostatných rokoch vo zvyku, ale v priestoroch školy, pretože sa tam nachádza reštaurovaný klavír, na ktorom prvý raz koncertne zazneli prednesové skladby.

Oprava mosta, od 10. júla. Stavebná firma C.M.R Slovakia, s. r. o., Prešov – Ľubotice uskutočnila opravu mostu na Bajerovskej ulici pri rod. dome V. Jakubika. Súbežne s ňou bol realizovaný priepust na Vyšnom konci, čistenie potoka a odvodňovací brod pri hrádzi na konci ulice.

Rekonštrukcia miestnych komunikácií, 1. a 2. august. Na Vyšnom konci sa uskutočnilo položenie nového asfaltového koberca. Následne bol položený asfaltový povrch na miestne komunikácie pri bytových domoch a kratšie úseky na Nižnom konci.

Odpustová slávnosť, 6. august. Do programu slávnosti obec zaradila priateľský futbalový zápas, ďalší ročník súťaže o najlepší koláč, vystúpenie domáceho FS Sedličan, margecianskeho FS Jadlovec, živú hudbu Echo, koncert superstaristov Mareka Lacka a Tomiho Sučíka, diskotéku s DJ Janom a atrakcie pre deti.

Zriadenie tanečného odboru, september 2017. Žiaci ZŠ s MŠ Sedlice si mohli vybrať z ponuky voľnočasových aktivít nový, tanečný odbor, ktorý ponúkla SZUŠ DAMA a ktorý vyučuje Jaroslav Mucha. Podarilo sa tým nadviazať na aktivity folklórneho krúžku, ktorý medzičasom zanikol, a zabezpečiť kontinuitu záujmu o tanec, no už nielen o ľudové tance, ale aj o rôzne iné tanečné žánre.

Preventívne protipožiarne kontroly, od 15. septembra. Kontrolné skupiny zložené z členov DHZ a poslancov OZ vykonávali preventívne protipožiarne kontroly v domoch, bytoch a v ostatných stavbách vrátane komínov. Cieľom bolo okrem kontroly informovať obyvateľov o povinnosti odstrániť prípadné zistené nedostatky, ako aj o povinnostiach pri ochrane pred požiarmi.

Voľby do VÚC, 4. november. O voľby do vyšších územných celkov na obdobie 2017 – 2022 prejavilo záujem v okrsku Sedlice 237 voličov, čo je vyše 29 % z počtu oprávnených voličov. Platný hlasovací lístok odovzdalo 229 z nich.

Šedficka tancovačka, 11. november. Na tretom ročníku obľúbeného zábavno-tanečného podujatia pod organizátorskou taktovkou Klubu žien sa zúčastnilo 81 záujemcov. 450-eurový výťažok zo vstupného venovali trom sedlickým rodinám so zdravotne znevýhodnenými deťmi.

Nový obecný autobus, 22. november. Pôvodný autobus, využívaný do konca roka 2016, už nevyhovoval technickým a emisným normám, preto bolo potrebné zaobstaráť nový. Celková suma, ktorú obec vynaložila na kúpu autobusu bola 37 380 eur. Vozidlo má kapacitu 25 miest.

Posvätený adventný veniec, 3. december. Duchovný otec farnosti posvätil adventný veniec, ktorý v obecnom parku zhotovili členky Klubu žien. Zhmotnili tak už dávnejšie zamýšľaný zámer starostu obce.

Mikulášsky večer, 3. december. Deti privítali Mikuláša, tak trochu netradične, už na samom začiatku, tie odvážnejšie sa nebáli vystúpiť na pódiu, na ktorom sa hneď po nich predstavili herci Divadla Etudy z Kendíc s predstavením Polepetko.

Adventné stretnutie seniorov, 17. december. Z 210 pozvaných (120 žien a 90 mužov) sa ho zúčastnilo takmer sto. V rámci kultúrneho programu vystúpili prvý raz deti z tanečného odboru sedlickej SZUŠ DAMA. Dôchodcovia okrem posedenia pri čaji dostali malý dar. Zvlášť boli obdarovaní jubilanti, presnejšie 7 sedemdesiatnikov, 4 osemdesiatnici a 4 deväťdesiatnici.

Dobrá novina, 25. december. Koledujúci (18 detí v 4 skupinách v sprievode animátorky Eriky Filákovskej a ďalších pomocníkov) počas vianočného dňa navštívili 47 rodín. Dobrodinci v minulom roku prispeli na toto dielo sumou 575,40 €.

Silvestrovský punč, 31. december. Silvestrovské oslavy boli poznačené nepriazňou počasia, preto bol záujem verejnosti spočiatku nízky, až okolo polnoci sa počet návštevníkov zvýšil. Účastníci spomínali aj na lepšie silvestrovské noci, akou bola napríklad tá pred dvoch rokov.

Problém terénnych motoriek

So začínajúcou sa jarou sa v našej obci čoraz častejšie vyskytuje problém s jazdcami na terénnych motorkách. Na obecnom úrade sme prijali viacero sťažností na nebezpečné jazdenie, ako aj zvýšený, neraz až neúnosný hluk, ktorý dané stroje vydávajú. Je to spôsobené tým, že dané motorky často nemajú tlmiče alebo je ich funkčnosť obmedzená. V zákone existujú limity najvyššej povolenej hladiny zvuku. A veríme, že tieto limity sú veľakrát prekročené. Určite si nikto nepraje, aby príjemné občianske spolunažívanie bolo každú sobotu a nedeľu narúšané enormne silnými zvukmi terénnych motoriek. Ďalším vážnym problémom je, že väčšina motoriek nemá evidenčné čísla, to zn. nemá ani zaplatené povinné zmluvné poistenie. Pri kolízii s iným dopravným prostriedkom si poškodený nemôže vymáhať škodu z poistenia a je odkázaný iba na preplatenie škody od vinníka. A to je niekedy dosť problematické. V neposlednom rade chceme spomenúť bezpečnosť cestnej premávky. Aj samotných dospelých, nehovoriac o deťoch a starých ľuďoch, vystraší „ričiaca“ motorka, ktorá okolo nich preletí rýchlosťou niekedy aj vyššou ako 50 km/h. Je pravda, že už minulú sezónu sme zaznamenali jazdcov, ktorí našou obcou pravidelne prechádzajú kultivovane, to zn. pomalou jazdou pri nízkych otáčkach motora. Veríme, že aj ďalší majitelia terénnych motoriek si z nich zoberú príklad a tento problém sa vytratí z našej obce.

Venčenie psov

Háklivý problém v našej obci predstavuje voľný pohyb psov. Po niekoľkonásobných výzvach a upozorneniach sa situácia mierne zlepšila. No problém úplne vyriešený nie je. Aj v súčasnosti nás nepríjemne prekvapí na ulici voľne pohybujúci sa pes. Je to veľmi nepríjemný pocit strachu, keď pred Vami stojí alebo okolo Vás prechádza pes, ktorého nepoznáte a ktorý môže byť nevyspytateľný. Súbežne s týmto problémom v poslednom období opäť evidujeme množstvo výkalov popri našich miestnych komunikáciách. Tie vznikajú ako výsledok venčenia psov. Povinnosť majiteľa psa je tieto exkrementy upratať. No mnohí tak nerobia a nám ostatným spôsobujú okôpkované ulice, ktoré nie sú príjemné na pohľad. Veríme, že všetci majitelia psov, ktorí ich pravidelne venčia, pristúpia k tomuto problému zodpovedne a všetky exkrementy, ktoré ostanú po ich zvieratách, náležite odstránia. Taktiež apelujeme na všetkých majiteľov psov, aby svoje zvieratá zabezpečili proti voľnému pohybu. V opačnom prípade bude obec nútená začať priestupkové konanie a udeliť za toto nezodpovedné konanie finančnú pokutu.

Vynášanie blata z pozemkov na miestne komunikácie

Na začiatku jarného obdobia sa často vyskytuje aj problém znečistenia miestnych komunikácií blatom a špinou zo súkromných dvorov a záhrad. Nevyzerá to dobre a určite to prekáža aj susedom, ak je pred ich dvorom neustále znečistený asfalt. Najčastejšou príčinou je parkovanie motorových vozidiel na nespevnených dvoroch, dokonca aj na trávnatých plochách verejných priestranstiev. Preto vyzývame občanov, aby v čo najväčšej miere eliminovali tento problém a neznečisťovali miestne komunikácie. V súvislosti s týmto problémom by sme chceli požiadať všetkých občanov o pomoc pri odstránení zimného posypu z našich ciest. Všetky miestne komunikácie budú postupne pozametané, no v súčasnosti máme na OcÚ iba jedného pracovníka malých obecných služieb. Preto by sme chceli požiadať všetkých občanov, ktorým ich vek, zdravie a časové možnosti dovoľia, aby ste nám pomohli s pozametáním a odstránením zimného posypu pred vašich dvorov. Veríme, že touto dobrovoľníckou činnosťou získame pocit z dobre urobenej práce a bude to aj vhodná pohybová aktivita po dlhej zime.

Separácia odpadov

V poslednom čase sa čoraz častejšie stretávame s nezodpovedným umiestňovaním odpadov do nádob na triedený zber. V nádobe na plasty umiestnenej v miestnej časti Nižný koniec sme viackrát našli v kontajneri na plasty odpad, ktorý tam nepatril. Bol to komunálny odpad zmiešaný z biologickým odpadom. Toto nezodpovedné konanie spôsobí reklamáciu zo strany zberovej spoločnosti. Dlhú dobu sme sa venovali výchove našich občanov v súvislosti so separáciou odpadov a myslím, že sme boli úspešní a naši občania si triedený zber osvojili na vysokej úrovni. Preto nás každý podobný prípad veľmi sklame a vrhá to zlé svetlo na celú našu obec. Veríme, že sa podobné konanie nebude opakovať a aj my v našej obci pomôžeme správnu separáciu k zachovaniu našej planéty pre budúce generácie. Pomôcť pri separovaní nám môžu aj recyklačné symboly. Nachádzajú sa na obaloch výrobkov, poprípade priamo na výrobkoch a slúžia na ich materiálovú identifikáciu. Sledovaním týchto značiek si môžete uľahčiť rozhodovanie, do akej nádoby na separovaný zber máte výrobok vhodiť a tým umožniť jeho následnú recykláciu. Na obrázku sú znázornené najznámejšie recyklačné symboly.

Recyklačné symboly

PLASTY		KOBY	
Materiál	Symbol	Materiál	Symbol
Polyetylén tereftalát		Železo	
Polyetylén vysokej hustoty		Hliník	
Polyetylén nízkej hustoty			
Polypropylén			
Polystyrén			
SKLO		VKM - Nápojové kartóny – TetraPak, PurePak	
Materiál	Symbol	Materiál	Symbol
Bezfarebné sklo		Papier a lepenka / plasty (PurePak)	
Zelené sklo		Papier a lepenka / plasty/hliník (TetraPak)	
Hnedé sklo			
PAPIER			
Materiál	Symbol	Materiál	Symbol
Vlnitá lepenka			
Hladká lepenka			
Papier			

Spracoval Marek Guman

Sedlickí detští folkloristi

V našich novinách sme mladým folkloristom venovali pozornosť viackrát, vždy s cieľom chronologicky dokumentovať ich činnosť. V čase vydania marcového čísla občasnika už Detský folklórny súbor pod vedením Františka Bartka a jeho spolupracovníkov nepracuje, preto má tento príspevok, v ktorom prinášame prehľad vystúpení a podujatí v rokoch 2015 a 2016, uzatvárajúci charakter.

15. marca 2015 sa chlapci zo súboru predstavili na malej scéne Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Tam v rámci 46. ročníka súťažnej prehliadky detských folklórnych súborov *Kreácie detského folklóru* vystúpili s pásmom Jasličky a umiestnili sa s ním v striebornom pásme. 22. marca detští folkloristi v spolupráci s dospelými pripravili pásmo Víťanie jari. V centre obce sme tak mali možnosť sledovať umelecké stvárnenie niekdajšej tradície, cieľom bolo ukázať zvyk našich predkov páliť Morenu na znak končiacej sa zimy. Spoločnú účasť mali folkloristi aj na zvykoch Veľkonočného pondelka, ktoré navyše prišla zaznamenať televízia. Nevšedným vystúpením folkloristov bola prítomnosť na futbalovom stretnutí *Šarišanček kalap cup* 25. apríla. Podujatie, na ktorom sa hral futbal a na záver zaznel i spev, sa konalo v Základnej škole na Mukačevskej ulici v Prešove. O mesiac, 24. mája, sa mladí tanečníci a speváci opäť pridali k starším folkloristom, aby spolu vystúpili na doskách domáceho javiska, na ktorom zavŕšili radosť z postavenia mája v obecnom parku. Mladým folkloristom patrilo pódium aj 14. júna, nie však to domáce, ale v obci Záhradné, kde sa zúčastnili XII. ročníka prehliadky detských školských folklórnych súborov a ľudových remesiel nazvanej *Šedzikartske*

folklórne slávnosti. Potom nasledovali prázdniny a obdobie bez vystúpení, avšak už onedlho bolo potrebné venovať čas príprave na Vianoce a najmä opätovnému nastudovaniu pásma Jasličky (známe tiež pod názvom Jasličkári alebo Betlehemci). S pásmom navštívili rodiny nielen v Sedliciach, ale aj v Suchej Doline a v Prešove, kde toto vystúpenie znovu vzbudilo záujem televízie. Naposledy s ním vystúpili na Nový rok 2016 pred divákmi v Zariadení pre seniorov Harmónia na Cemjate. 20. marca reprízovali úspešné dramatizované pásmo Víťanie jari, tentoraz bez spoluúčasti členov veľkého súboru. 30. apríla sa opakovane pokúsili získať putovný pohár na futbalovo-folklórnej súťaži Šarišanček kalap cup v Prešove, no pohár nezískali, pretože obsadili 4. miesto. K stálym aktivitám súboru patrila účasť na prehliadke v Záhradnom, v tom roku sa konala 5. júna. Posledné spevácko-tanečné vystúpenie Detského folklórneho súboru Sedličan sme mohli vidieť 10. júla na V. ročníku Dňa tradícií v Miklušovciach.

V druhej polovici roka 2016 a v prvom polroku 2017 sa už súbor (organizačne vedený ako Folklórny krúžok pri základnej a materskej škole) nepredstavil na žiadnom vystúpení, i keď ponuky na ne vedúci krúžok mal. No bol nútený odmietnuť ich z dôvodu nízkeho záujmu detí o krúžok (v šk. roku 2015/2016 zapísaní dvanásť a v šk. roku 2016/2017 desiat), v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Navyše z tohto nízkeho počtu detí bola aktívna asi len polovica. Príčin zníženia záujmu je viacero. Deti odrastajú a nové sa do krúžku nehlásia. Deti majú dvojité príležitosti: buď sa môžu prihlásiť na iný krúžok, alebo sa venujú rôznym iným „lákadlám“. Slovom, folklór nie je pre deti v súčasnosti atraktívny, čo je škoda, ale neznamená to, že poklesnutý záujem sa po istom čase nemôže opäť zvýšiť.

Patrí k prirodzenosti života, že v ňom veci vznikajú, rozvíjajú sa a po naplnení svojho času zanikajú. Svoj čas zrejme naplnilo aj pôsobenie detského folklórneho súboru. František venoval deťom nemálo zo svojho času a snažil sa v nich rozvíjať cit pre folklór. Treba povedať, že sa mu to darilo, hoci sa občas ozvú aj kritické hlasy. O vyváženosti kritiky však možno polemizovať. O čom polemizovať nemožno, sú výsledky práce jeho a jemu zverených detí. Na tomto mieste mu preto vyslovujeme poďakovanie za päť rokov tvorivej práce, cieľavedome venovanej deťom.

Jozef Maďar

Medovníky Moniky Makarovej

Jestvuje ešte možno medzi nami predstava, že medovníky a perníky sú vlastne to isté a že sa pečú viac-menej na Vianoce. O tom, že to nie je celkom tak, a tiež o súvislostiach spojených s pečením a zdobením medovníkov sme sa porozprávali s Monikou Makarovou, čím pokračujeme v cykle rozhovorov s ľuďmi žijúcimi a pôsobiacimi v obci alebo inak spätými so životom v nej.

Monika, skúste na úvod povedať niekoľko slov o tom, kedy ste začali s pečením medovníkov a čo Vás k tomu inšpirovalo.

K medovníkom som sa dostala, keď som bola prvýkrát na materskej, čiže je to už skoro tridsať rokov. V jednom časopise som našla medovníčky, ktoré sa mi zapáčili, a podľa toho som skúšala. Najprv to bolo iba pred Vianocami, neskôr už aj pred Veľkou nocou, potom sa to zapáčilo príbuzným a rodine, takže som ich príležitostne začala piecť aj k narodeninám, k meninám, prípadne k nejakému výročiu alebo rodinnej udalosti.

Hovoríte teda, že inšpirácia bola na začiatku celkom obyčajná, v časopise. Odvtedy sa určite mnoho zmenilo, počiatkový záujem známych ste nakoniec premenili na úspešné podnikanie.

Áno, šírilo sa to medzi známymi. Medovníky som mala niekoľkokrát uverejnené aj v časopisoch, takže sa mi postupne začali ozývať ľudia z celého Slovenska i zo zahraničia. Zdobeniu medovníkov som sa rozhodla venovať naplno, v roku 2011 som si otvorila živnosť. Mám svoju stránku, takže ľudia ma oslovovali väčšinou cez internet.

Spomínate zahraničie. Aký je tam záujem o medovníky?

Záujem je veľký. Keď som posielala medovníky do Francúzska, tak mi zákazníčka napísala, že si objednávala medovníky od viacerých výrobcov z Čiech aj zo Slovenska a že moje boli najlepšie. Jej manžel je vraj veľký gurmán a jemu najviac chutili moje medovníky.

To iste poteší. Dovoľte mi však pristaviť sa ešte pri slovu medovník. Treba rozlišovať medzi medovníkmi a perníkmi?

Medovníky sú oveľa staršie ako perníky. Tie sa začali vyrábať až po vynájdení cukru. Obsahujú typické koreniny, väčšinou sa do nich pridáva karamel a málo medu. Do medovníkov sa, naopak, dáva veľa medu. Čím viac medu medovník obsahuje, tým je mäkkší. Keďže chováme včely, nemusím zháňať a kupovať kvalitný med. Mám svoj overený, starodávny recept, podľa ktorého pečiem už roky a som mu verná. Moje medovníky obsahujú veľa medu a sú mäkké aj po dvoch

troch rokoch. Nedávam do nich žiadny tuk, preto medovník nestarne tak rýchlo, navyše med je konzervačná látka.

Medovníčky sú zrejme aj zdravé, keď je v nich toľko medu.

Myslím si, že v porovnaní s inými sladkosťami, ktoré obsahujú rôzne farbivá a chemické konzervačné látky, sú určite zdravšie. Ako som spomenula, neobsahujú tuk a dnes sa už dajú upiecť v ešte zdravšej verzii, a to tak, že časť pšeničnej múky môžeme nahradiť špaldovou či pohánkovou múkou.

Do cesta nepridávate ani cukor?

Ide tam cukor, ale prevažuje med. Cesto obsahuje múku, med, cukor, vajcia, sódu bikarbónu a koreniny. Poleva na zdobenie sa pripravuje dôkladným vymiešaním bielka s preosiatym práškovým cukrom a pár kvapkami citrónovej šťavy.

Potom je dôležitý už len správny pomer. Presnú receptúru, samozrejme, nebudeme prezrádzať. Ako by ste však odporučili medovníky skladovať, aby vydržali čerstvé čo najdlhšie?

Moje medovníky zostávajú mäkké, pokiaľ ich nedržíme niekde pri radiátore, kde by sa vysušili. Kto má tvrdšie medovníky, odporúčam namočiť utierku, poriadne ju vyžmýkať a prestrieť na plech, na ňu položiť suchú utierku, na to naukladať medovníky a vložiť ich do igelitového vrecúška. Takto nasajú vlhkosť a zmäknú. Dakto pridáva kúsok chleba či kúsok rozkrojeného jablka.

Pokiaľ niekto chce, aby medovníky vydržali dlho, mal by ich skladovať v suchej a chladnej miestnosti, pretože im škodí striedanie vlhka a sucha. Medovník je hygroskopický, nasáva vlhkosť a tým mení svoj objem, preto vtedy opadáva poleva.

A to je určite veľká škoda, najmä ak sa znehodnotí poleva, s ktorou si často dávate najväčšiu námahu a ktorá z medovníka dokáže neraz vytvoriť umelecký výrobok. Aký motív alebo techniku využívate najradšej pri zdobení?

Najradšej čipkovú techniku.

Tá je asi aj dosť náročná.

Je náročná, áno, lenže mňa to tak baví, zaujímajú ma náročnejšie vzory. Keď mám na to čas, že ma nič netlačí, rada sa vyhrám s medovníkom a vymýšľam, ako by som obrázok, ktorý zbadám v časopise alebo na internete, premietla na medovník, aby z toho bol zaujímavý vzor. Robím to veľmi rada, no len je to náročné, pretože pri tom veľmi trpia oči a chrbtica.

Tým sa vlastne dostávame k tomu, aké nároky so sebou prináša táto práca. Je jasné, že vyžaduje ohromne veľa trpezlivosti a času.

Pri tejto práci nemôže byť človek nervózny, rozčúlený. Zo začiatku, keď som napríklad bola nervózna, nemohla som zdobiť medovníky, lebo boli škaredé. Aspoň mne tak pripadali. Teraz sa už pri zdobení dokonale uvoľním, nenechám sa rozptyľovať a ide to. Je to taká upokojujúca práca. Napriek tomu sa, hlavne pred Vianocami, nedá vyhnúť stresu. Vtedy je o medovníky najväčší záujem. Voľakedy sa medovníky piekli iba na Vianoce, postupne sa pridala Veľká noc,

teraz sa robia srdiečka na svadbu (na redový tanec), k narodeninám, vymýšľajú sa rôzne 3D výrobky, dózy rôznych tvarov plnené medovníkmi, svietniky a pod.

Ako ich najlepšie konzumovať? Ako Vám osobne najviac chutia?

Už kto ako, niekto si dáva medovník ku kávičke, niekto k čaju. Ja osobne medovníky nejem, iba keď ich pečiem. Pri pečení mi medovník zavonia, vtedy si jeden dám, a ináč nie. Ja to potom porozdávam známym, rodine. Po toľkých rokoch mi to už ani nejde na chuť, lebo som s tým denno-denne v styku. Takže pri pečení áno, vtedy si jeden dám, a potom už nie.

Na záver treba ešte dopovedať, že živnosť ste na začiatku tohto roka zrušili. Medovníky ešte pečiete?

Živnosť som zrušila zo zdravotných dôvodov a pečiem iba príležitostne, čo je mi aj ľúto. Zdobenie je moja záľuba, je to krásna práca, sladká a voňavá, ale náročná. S medovníkom sa treba pohrať, s jedným viac, s iným menej. Malé čipkované srdiečko robím aj pol hodiny, ozdobenie veľkého srdca mi niekedy trvá i 4 – 5 hodín, náročnejšie 3D výrobky aj viac. Záleží na náročnosti vzoru. Nie každý to dokáže oceniť. Tí, ktorí sa venujú ručným prácam, vedia, o čom hovorím. Ale odporúčala by som, aby si to každý, komu sa to páči, vyskúšal. Možno ho táto práca očarí. Hlavne mamičky s deťmi by sa nemali báť vyskúšať si pečenie a zdobenie medovníkov. To krásne spoločné tvorenie je na nezaplatenie.

Zhovárал sa Jozef Maďar

Spoločenská kronika

Deti narodené v roku 2017:

- Lujza Timková
- Emma Gajdošová
- Agáta Gumanová
- Simona Petrusová
- Lucia Palková
- Ján Straka
- Petra Bačíková
- Sofia Vrabelová
- Emily Hatala
- Aneta Jiříkovská
- Jakub Kollarčík
- Zlatica Baxová

Uzavreté sobáše v roku 2017:

- Mgr. Andrea Harčárová a Ing. Miroslav Kello
- Katarína Rimáková a Daniel Mrúz
- Natália Malinovská a Peter Šoltés
- Daniela Mihalíková a Marek Klaček

Zomrelí v roku 2017:

- Jozef Poklemba
- Anastázia Petrenčáková
- Pavol Kollarčík
- Anna Pavlíková
- Terézia Dolinská
- Milan Kohut

Integrované obslužné miesto občana

Obec Sedlice oznamuje, že na Obecnom úrade v Sedliciach je spustené Integrované obslužné miesto občana (IOMO). IOMO ponúka prístup k elektronickým službám štátu na jednom asistovanom mieste. Na pracovisku IOMO vybavíte:

- **Výpis z listu vlastníctva**
- **Výpis z obchodného registra**
- **Výpis z registra trestov**

Postupne sa bude ponuka služieb rozširovať. Zoznam služieb je k dispozícii na www.iomo.sk.

Všetky vydávané dokumenty sú platnými verejnými listinami použiteľnými na právne účely. Službu IOMO je možné poskytnúť iba osobe overenej na základe občianskeho preukazu, resp. cestovného pasu. O tieto služby v súčasnosti nie je možné požiadať prostredníctvom inej osoby, resp. predložením splnomocnenia.

Cenník poplatkov IOMO:

• Výpis z katastra nehnuteľnosti	7,90 €
• Výpis z obchodného registra	4,50 €
• Výpis z registra trestov	3,90 €

Úradné hodiny pracoviska IOMO v našej obci:

Streda		12:30 - 15:30
Štvrtok	7:30 - 11:00	13:00 - 17:00
Piatok	7:30 - 11:30	

✓ Výpis z listu vlastníctva:

Na ktoromkoľvek IOMO môžete požiadať o vydanie výpisu z katastra nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú kdekoľvek na Slovensku bez regionálnej viazanosti.

Nie je tak potrebné navštíviť IOMO v mieste vášho trvalého bydliska. List vlastníctva je záznam, ktorý preukazuje vlastnícke vzťahy k nehnuteľnosti.

Obsahuje údaje o nehnuteľnosti, o vlastníkoch, ťarchy (záložné právo, vecné bremeno) a spôsob nadobudnutia nehnuteľnosti (kúpa, darovanie, dedenie, súdne rozhodnutie). Výpis z listu vlastníctva je verejná listina, ktorá obsahuje údaje zapísané v liste vlastníctva ku dňu vyhotovenia výpisu. Žiadosť o vydanie Výpisu z listu vlastníctva sa vybavuje **do 24 hodín alebo v ďalší pracovný deň v prípade podania žiadosti cez víkend alebo vo sviatok.**

Na pracoviskách IOMO môžete získať :

- **úplný Výpis z listu vlastníctva**, ktorý obsahuje všetky údaje zapísané v liste vlastníctva,
- **čiasťový Výpis z listu vlastníctva**, ktorý obsahuje iba časť údajov zapísaných v liste vlastníctva (len vybraných vlastníkov, nehnuteľnosti, stavby, parcely – ak je ich na liste vlastníctva uvedených viac).

O Výpis z listu vlastníctva môže požiadať ktokoľvek, aj keď nie je vlastníkom nehnuteľnosti.

✓ Výpis z obchodného registra:

Obchodný register je verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú údaje týkajúce sa podnikateľov. Obsahuje obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo, predmet podnikania, štatutárny orgán, spôsob konania a zoznam konateľov. **Výpis z obchodného registra je dokument, ktorý obsahuje údaje zapísané v Obchodnom registri ku dňu vyhotovenia výpisu.** Na pracoviskách IOMO môžete získať **Výpis z obchodného registra** použiteľný na právne účely. O výpis z obchodného registra môže požiadať **ktokoľvek bez udania konkrétneho dôvodu.** Žiadosť o vydanie Výpisu z obchodného registra sa vybavuje **okamžite, na počkanie.**

✓ Výpis z registra trestov:

Register trestov je evidencia spáchaných trestných činov fyzických osôb, ktorý vedie Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Výpis z registra trestov je listina, ktorá preukazuje, či osoba bola, alebo nebola odsúdená, a obsahuje len odsúdenia, ktoré neboli zahladené (vymazané). Žiadosť o vydanie Výpisu z registra trestov sa vybavuje okamžite, na počkanie, najneskôr však do dvoch hodín, ak bola žiadosť podaná do 13.00 hod. V prípade podania žiadosti po 13.00 hod. je žiadosť vybavená v nasledujúci deň.

Spracoval: Marek Guman

